

Den Haag

Van Data naar Doen: Klimaatadaptatie versnellen met het Datalab Den Haag

Jana de Heer & Antoine
Gribnau 03-06-2025

Programma

1. *Introductie*
2. *Context klimaatbeleid Den Haag*
3. *Datalab*
4. *Casus: klimaatadaptatie - Hoe draagt datalab bij aan doelen klimaatadaptatie*
5. *Toekomst wensen*
6. *Uitdagingen – discussie met groep*

Introductie

Jana de Heer

Beleidsadviseur bij de afdeling Duurzaamheid & Innovatie

jana.deheer@denhaag.nl

Antoine Gribnau

Strategisch adviseur Kennis Innovatie en Data

antoine-gribnau@denhaag.nl

Context klimaatbeleid Den Haag

Doelen:

- Klimaat neutraal 2030
- Klimaatbestendig 2050
- Circulaire economie 2050

Werkagenda's

Samen voor een duurzame,
groene en gezonde stad

Groen
bezig

Den Haag

Samenwerking van de gemeente, ondernemers,
bewonersinitiatieven, bedrijven en organisaties in Den Haag

Den Haag

WERKAGENDA 2023-2026

versie 12-1-2023

Den Haag

2024 - Gemeente Den Haag

Den Haag

Datalab proces

Wat is Datalab

Bijdrage aan integraal samenwerken,
datagedreven werken en een
transparante, open overheid

Zichtbare en gedeelde inzichten
verbinden collega's, stakeholders,
ideeën en kennis

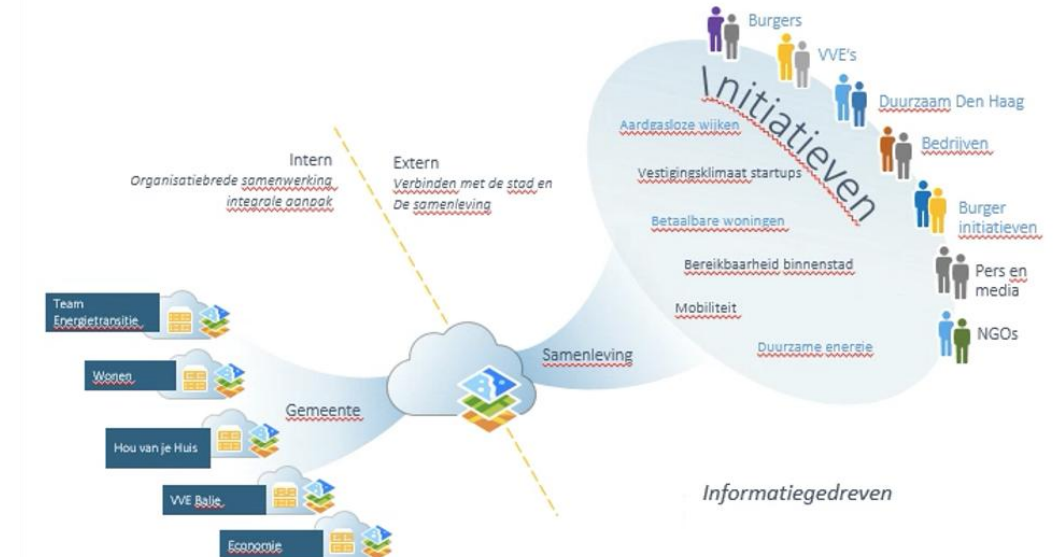
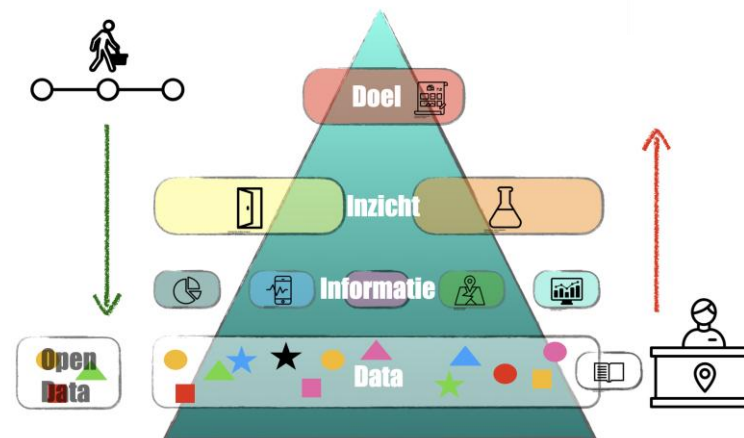
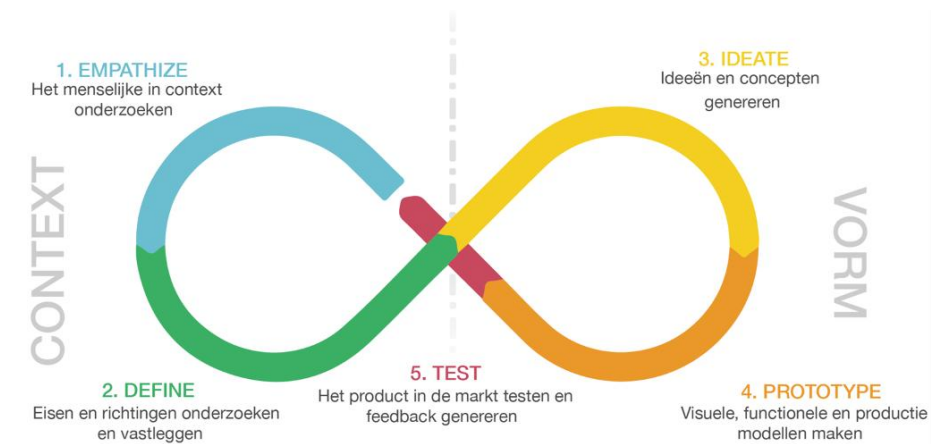

Toegankelijke en bruikbare inzichten
over maatschappelijke thema's ter
ondersteuning van participatie en com-

Bewerkte data als bouwstenen voor
beleid, ontwikkeling en monitoring

Tools en technieken

Den Haag

Voorbeeld: klimaatadaptatie

KNMI: Weersextremen nemen toe, maar Nederland slecht voorbereid

Auteur: Annemijn Snijders

Natste 12 maanden aaneen ooit gemeten

03 juni 2024

De natte periode die vorig jaar begon is dit jaar onverminderd doorgegaan. De lente was landelijk gemiddeld de op één na natste lente sinds het begin van de metingen. April en mei waren recordnat en niet eerder waren 12 maanden aaneen zo nat als de afgelopen 12 maanden. Plaatselijk viel er in mei veel neerslag, wat past in de waargenomen en verwachte trend.

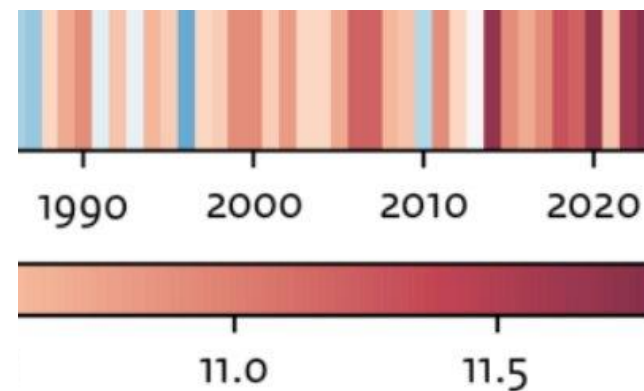
Adaptatie

NIEUWS

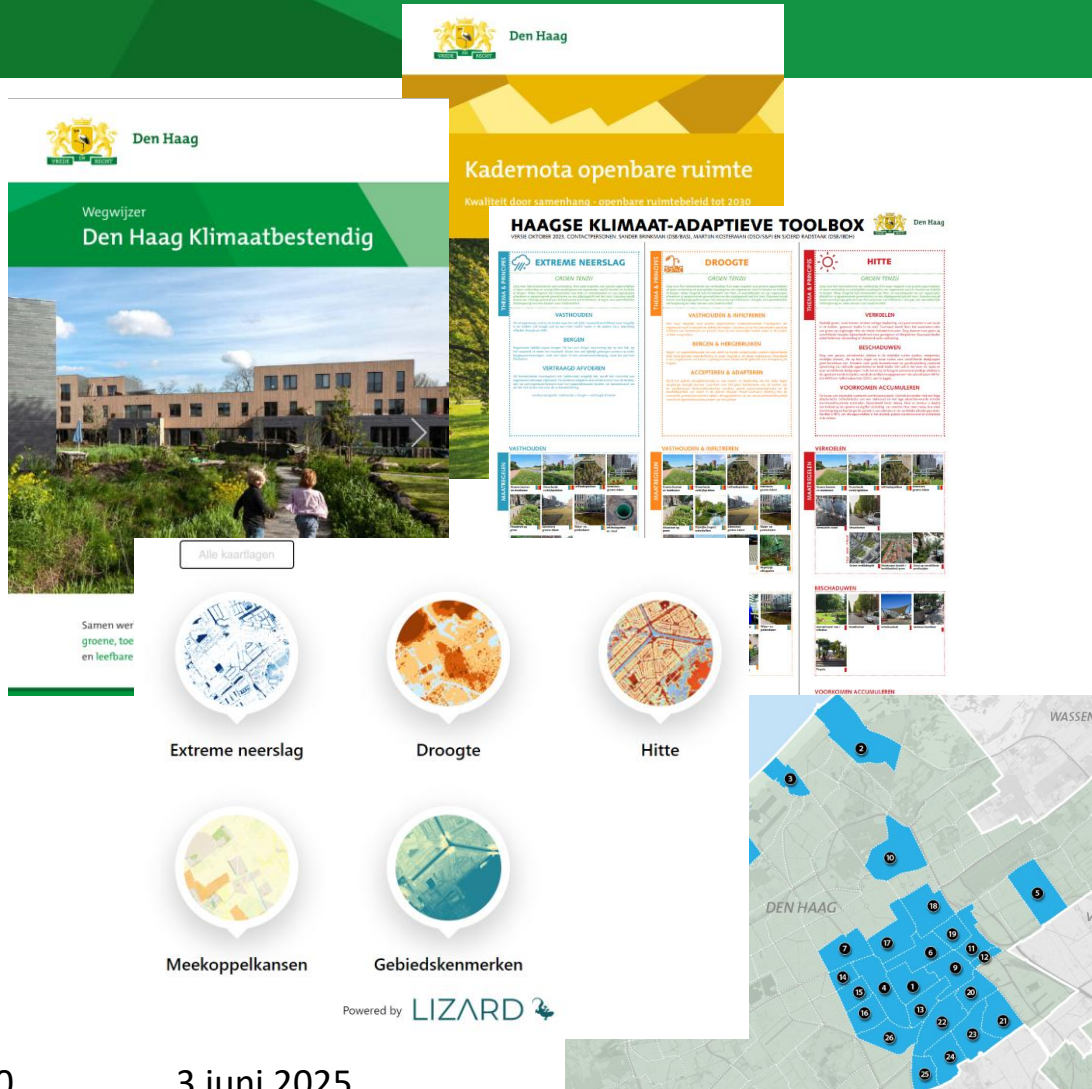
Na zonneschijn komt eindelijk regen, en die is zeer welkom om de extreme droogte tegen te gaan

Na een extreem droog voorjaar regent het eindelijk weer in Nederland. De komende dagen valt er naar verwachting tientallen millimeters neerslag, maar het tekort is daarmee niet zomaar opgelost.

Willem Feenstra 25 mei 2025, 17:10

Wat – verleden tot nu

- Stresstesten – knelpunten op basis van gis data
- Risicodialogen - acceptatieniveaus
- Wegwijzer Den Haag Klimaatbestendig
- Toolbox

Den Haag

Voorbeeld kwetsbare gebieden

Aanpak

- Stap 1: knelpunten in beeld – middels klimaatatlas
- Stap 2: impactanalyse – middels risicodialogen
- Stap 3: realitycheck met andere indicatoren en praktijkervaring
- Stap 4: meest kwetsbare gebieden in kaart

Impactanalyse

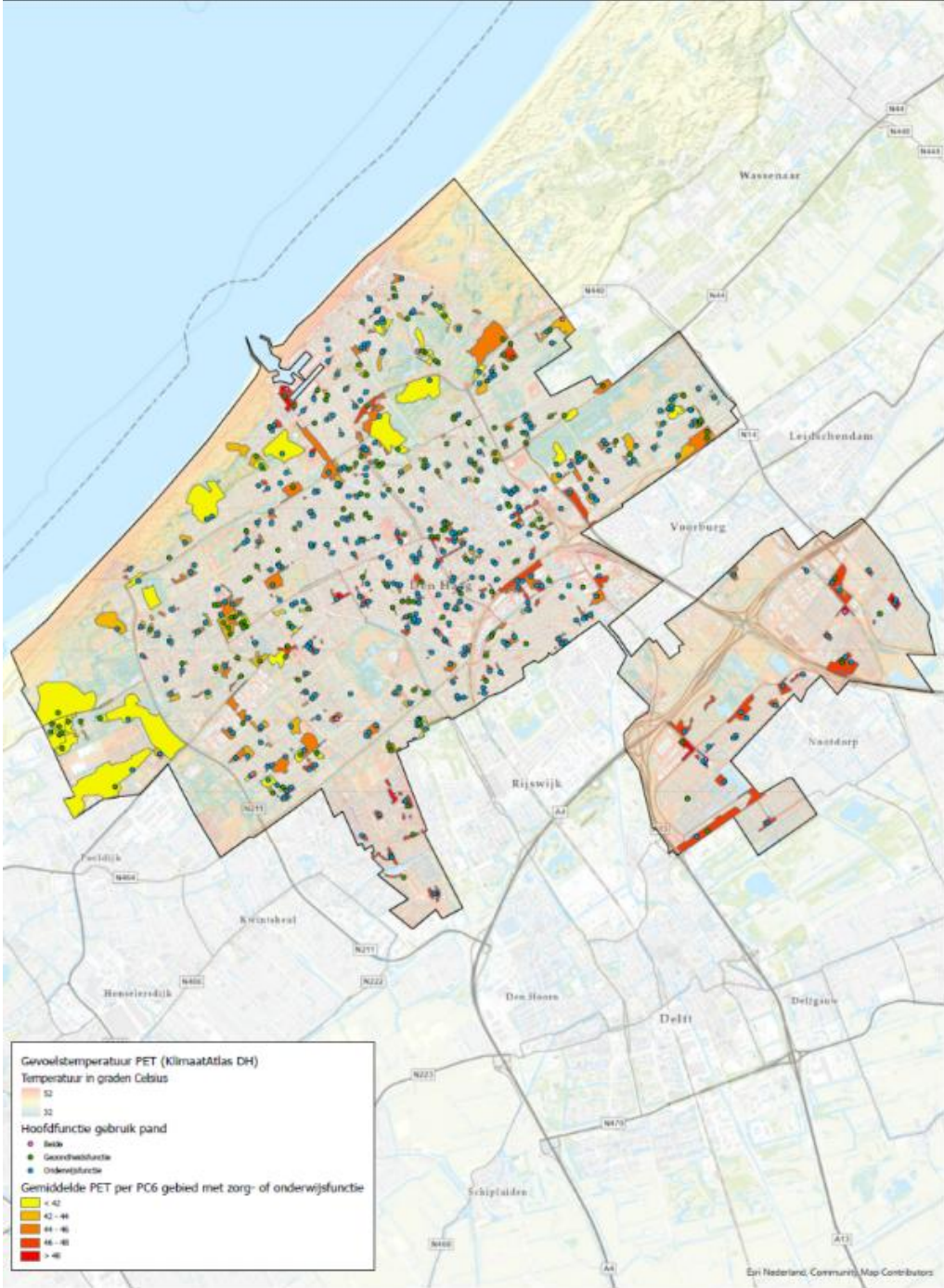
Op wijkniveau kaarten gemaakt van:

- de gevoelstemperatuur
- wateroverlast op straatniveau
- specifieke locaties zoals monumentale bomen of publieke voorzieningen
- het aantal voor hitte kwetsbare groepen per wijk

Als detailniveau is gekozen voor 'postcode6-niveau'. Een postcode6-gebied bestaat uit één of meerdere panden die dezelfde postcode6 hebben (bijvoorbeeld 1234 AB). Dit detailniveau is gekozen, omdat de mogelijke maatregelen die veelal ook op dit schaalniveau plaatsvinden.

Tabel 2.1 De data en criteria die zijn gebruikt om de prioritering uit de dialogen te vertalen naar GIS-kaarten

Thema	Onacceptabel in interne en externe dialogen	Vertaling naar GIS-kaarten en database	Output
Wateroverlast bij panden	1. Panden waar minimaal 10 cm water tegen de gevel staat 2. Wateroverlast bij panden van corporaties	Per postcode6-gebied: - Hoeveel panden 10 cm water of meer tegen gevel (kans op water in pand) - Al dan niet corporatiebezit aanwezig is. - Selectie o.b.v. panden en niet individuele wooneenheden die samen één pand vormen. - Ook panden zonder woonfunctie opgenomen.	GIS-kaart: Figuur 2.3 Excel-database: per postcode6-gebied aangegeven: - Aantal panden met meer dan 10 cm water tegen gevel. - Totaal aantal adressen in de straat. - Corporatiebezit aanwezig?
Wateroverlast bij infrastructuur	1. Onbegaanbare of verminderd begaanbare wegen voor hulpdiensten (minimaal 15 cm water op hulpdienstenroutes) 2. Onbegaanbare of verminderd begaanbare OV-infrastructuur (vanaf 5 cm water op trambaan)	Aantal segmenten per straat (hulpdienstroute) met 15-30 cm en meer dan 30 cm water. De OV-infrastructuur (bus- en trambanen) is over deze kaartlaag gelegd.	GIS-kaart: Figuur 2.4 Excel-database: Aantal segmenten per straat (hulpdienstroute) met meer dan 15 cm water en de maximale waterdiepte.
Hitte in de stad	1. Meer sterfte en ziekenhuisopnames door meer tropische dagen en nachten 2. Hitte bij corporatiebezit	Berekende gemiddelde gevoelstemperatuur per postcode6-gebied en getoetst aan van 35 graden grens (grenswaarde voor hittestress uit de klimaateffectatlas).	GIS-kaart: Figuur 2.5 Excel-database: per postcode6-gebied aangegeven: - Wat de gemiddelde gevoelstemperatuur is mits boven 35 graden. - Het aantal inwoners - Corporatiebezit aanwezig? - Percentage chronisch zieken - Aantal 65-plussers

Figuur 2.5 Combinatiekaart van de gevoelstemperatuur, en panden met een zorg- en/of onderwijsfunctie

Den Haag

Home

Effecten

Maatregelen

Voorbeelden

Maatregelen

Vanuit de overheid, maar ook als woningbouwcorporatie of als particulier kun je een steentje bijdragen aan klimaatadaptatie. De gemeente kan hierbij ondersteunen met subsidies voor bijvoorbeeld groene daken of stadslandbouw.

Subsidies

Vergroenen

Subsidies

De problemen die ontstaan door heel veel regenbuien, dagen van hitte achter elkaar en droogte verschillen per plek in de stad. Voor de buurten waar de grootste overlast en schade kan ontstaan door heel veel regenbuien heeft de gemeente een subsidie. [Den Haag - Subsidie klimaatadaptatie aanvragen \(voor opvang regenwater\)](#) maatregelen onder deze subsidie zijn bijvoorbeeld het aanleggen van een groen dak, het plaatsen van een regenton of een wadi of regenvijver maken. Alles wat ervoor zorgt dat regenwater wordt opgevangen zorgt in toekomst voor minder wateroverlast in de buurt. Hier is een kaart met de buurten met de meest kwetsbare locaties.

Kwetsbare gebieden

Kwetsbare straten voor wateroverlast

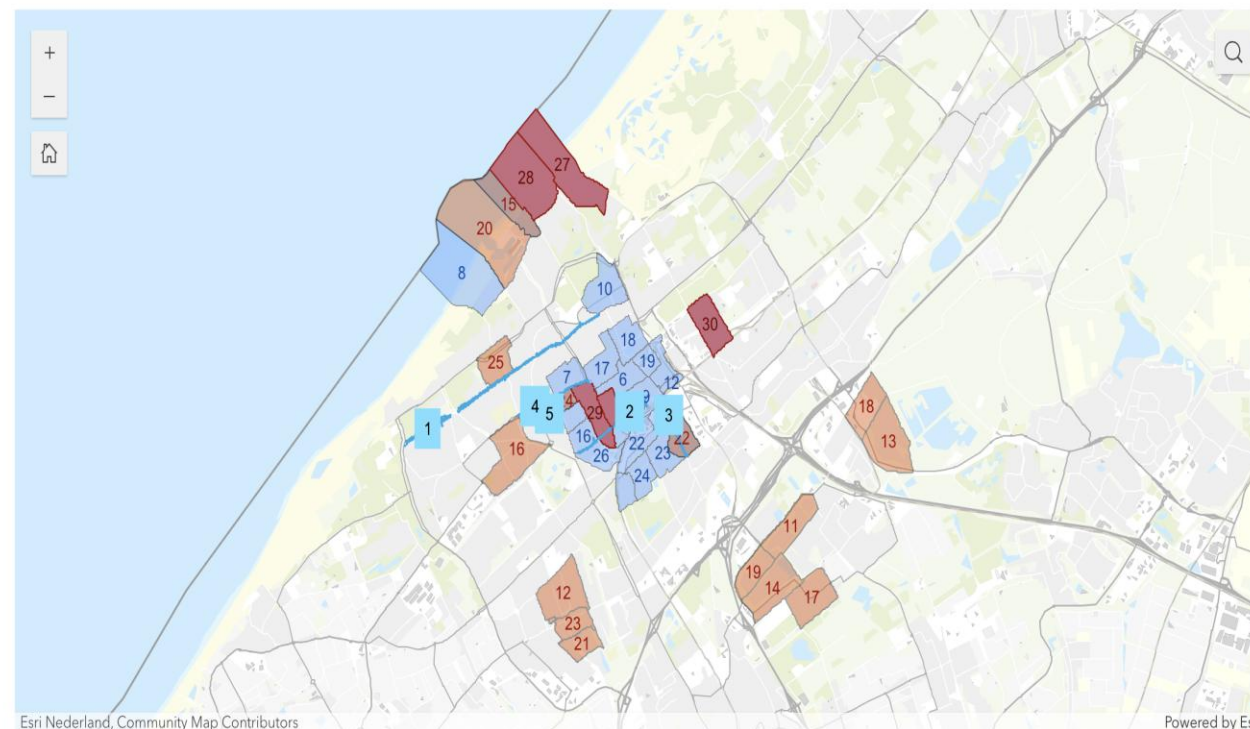
Kwetsbare buurten voor hitte & wateroverlast

Kwetsbare buurten voor hitte

Kwetsbare buurten voor wateroverlast

Hoe gebruikt

- Actieprogramma Klimaatadaptatie en Vergroenen Versteende Wijken
- Werk met werk maken → daar waar straat opengaat, zo groen en klimaatadaptief inrichten
- Knelpunten proactief aangepakt – ingrepen gedaan in stad
- Subsidie gericht op deze buurten

Hoe draagt Datalab bij

Data inzetten voor klimaatadaptatie

Van ruwe data
naar bruikbaar
inzicht

Samen
puzzelen
aan de
juiste aanpak

Van inzicht
naar actie
en beleid

Verband Grijs/Hittestress

[Aanmelden](#)[Datalab Den Haag](#)[Thema's ▾](#)[Bouwblokken ▾](#)[Do it your self](#)[Ondersteuning](#)[Den Haag](#)[Home](#)[Effecten](#)[Maatregelen](#)[Voorbeelden](#)

Klimaat atlas

De klimaatatlas is een verzameling kaarten die informatie geven met betrekking op het klimaat. Hier zie je een uitsnede van deze kaart op Den Haag. Deze informatie geeft een goed beeld wat de effecten zijn van Hittestress, Extreme neerslag en Droogte.

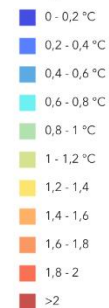
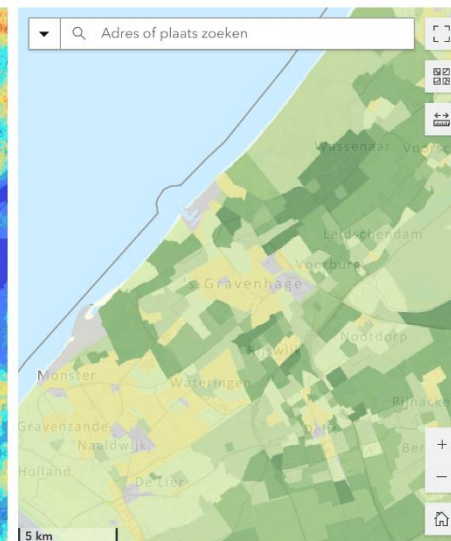
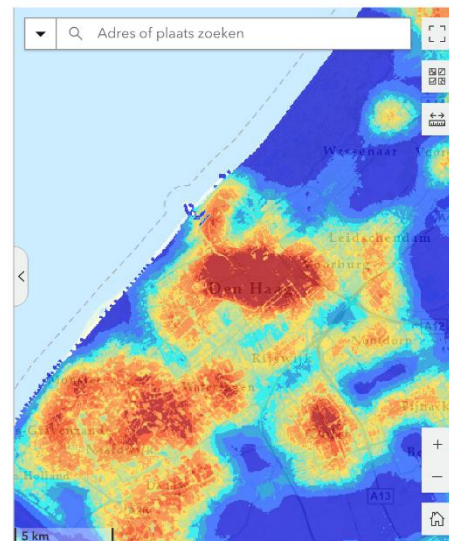
[Hittestress](#)[Extreme neerslag](#)[Droogte](#)

Hittestress

Het is al steeds vaker tropisch warm in Nederland en ook hittegolven zullen steeds vaker langduriger voorkomen als gevolg van klimaatverandering. In bebouwde omgevingen van de stad wordt bovendien een stuk warmer tijdens hittegolven. Dat komt doordat de verharde stenige omgeving van de stad overdag warmte opneemt van de zon en deze gaat uitstralen naar de omgeving. Ook het gebrek aan groen en aan windcirculatie zorgt voor opwarming, evenals de uitstoot van warmte ten gevolge van menselijke activiteiten. Hierdoor kan de temperatuur in een stad tot wel meer dan 7 graden hoger zijn dan in een groene omgeving buiten de stad. Op deze kaart ziet u het stedelijke hitte eiland effect in Den Haag. Daarnaast een kaartje met de verhouding groen/verharding per buurt. Duidelijk is te zien dat er een verband is tussen de het effect van groen een steen op de de temperatuur in de stad tijdens extreme hitte.

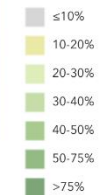
Stedelijk hitte eiland effect

Stedelijk hitte eiland effect

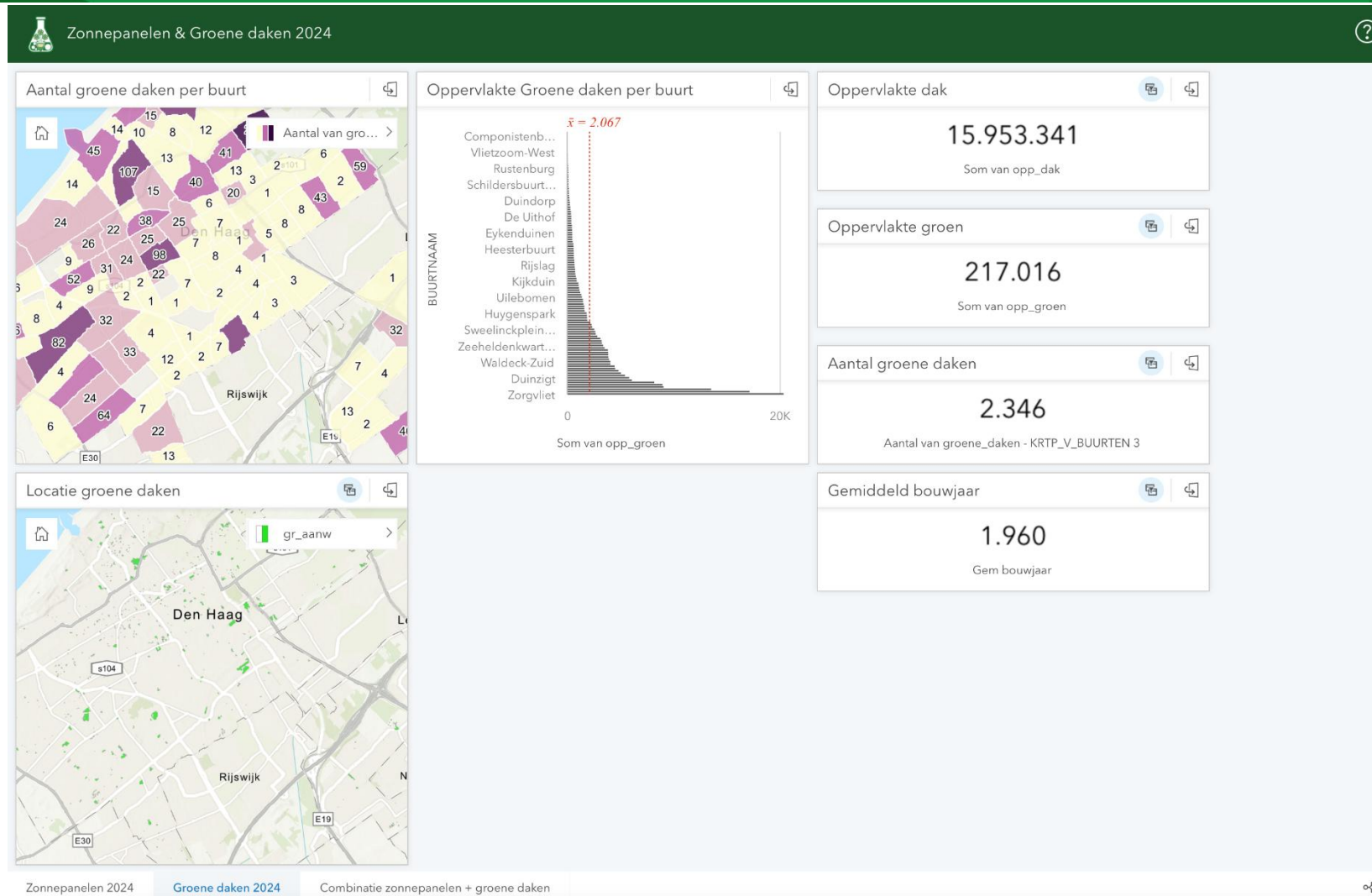
[Legenda](#)[Kaartlagenlijst](#)

Basiskaart Groen en Grijs - Groen per buurt

Basiskaart Groen en Grijs Groen per buurt

[Legenda](#)[Kaartlagenlijst](#)

Monitor Groene Daken

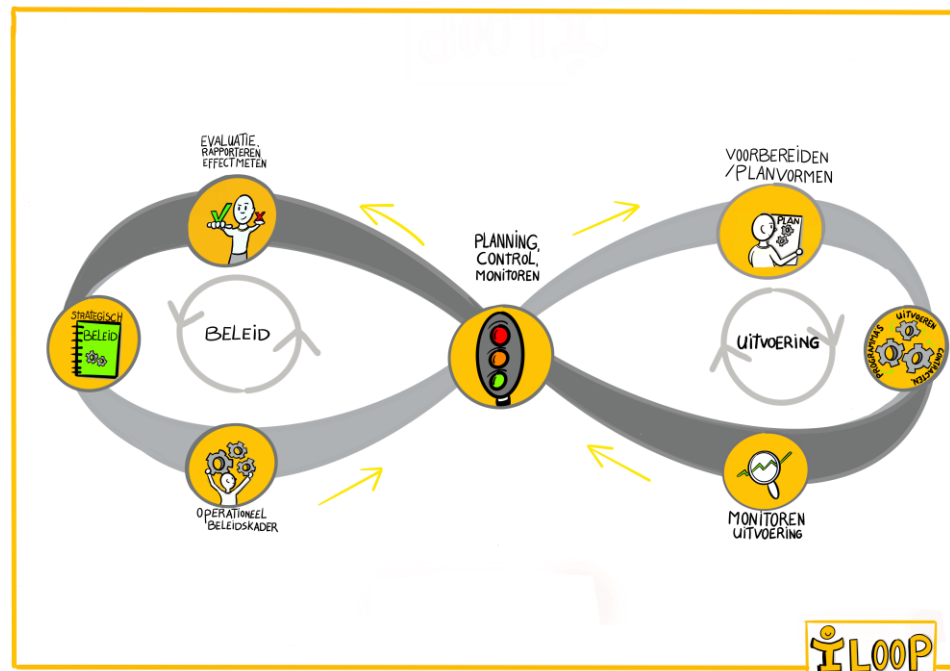

Den Haag

Toekomst wensen

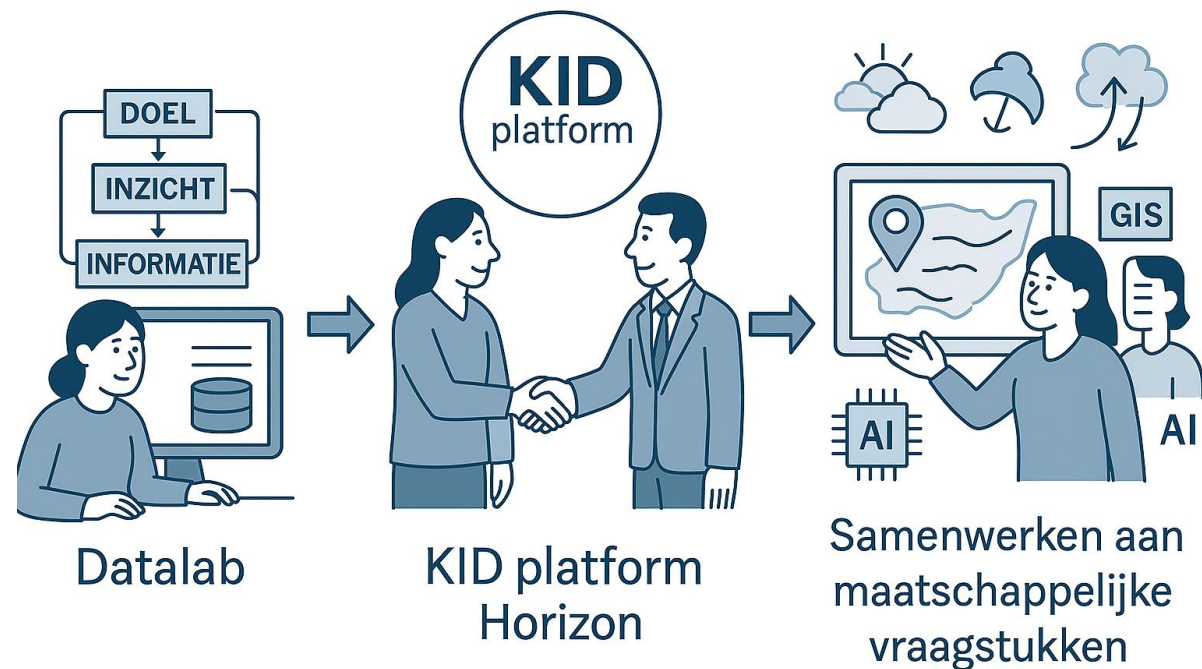
Kansen voor samenwerking

- Wat we geleerd hebben over samenwerking binnen de gemeente
- Wat werkt: gezamenlijke definities, gemeenschappelijke doelen
- Wat nog nodig is: integratie in beleidscycli en besluitvorming

Toekomst: KID Platform Horizon

- Volgende stap: samenwerking maatschappelijke vraagstukken, participatie, en AI
- Hoe bewoners, bedrijven, kennisinstellingen ondersteund worden in het vinden van informatie
- Potentie voor dataspaces en Europese samenwerking

Den Haag

Uitdagingen

Discussie met de groep

Hoe effecten meten?

- Hoe kun je het cumulatieve effect meten van maatregelen die worden toegepast? Wordt het hitte-eiland effect minder? Kunnen we een 70mm bui aan?
- Hoe kun je risicokaarten updaten? Nemen nog niet de getroffen maatregelen mee. Bijvoorbeeld als er pompen worden aangelegd zie je dit niet terug in de hoogtekaart. Nieuwe risicodialogen of kan het slimmer?

Hoe beter stroomlijnen?

- Hoe kunnen we de verschillende kaartbronnen en platforms beter op elkaar afstemmen? Nu verschillende locaties en bronnen van input.
- Voorbeeld: klimaatkansenscan gebruikt ander kaartmateriaal dan datalab

Den Haag

Bedankt!
Zijn er nog vragen?